

RAADSVORSTEL

ZAAKNUMMER: 07432024251340

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering van:	p.h.:
Ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 Senzer	5	2 juni 2026	JS

de raad
van de gemeente
Asten

Samenvatting

Op 10 maart 2026 heeft het dagelijks bestuur van de naam GR u de ontwerpbegroting 2027 toegestuurd. Uw Gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om voor 8 juni 2026 een zienswijze uit te brengen op deze ontwerpbegroting. Voorgesteld wordt om een zienswijze in te dienen.

Besispunten

De raad besluit:

1. Onderstaande zienswijze op de ontwerpbegroting 2026 in te dienen en deze aan het Dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling GR Senzer toe te zenden.

“Zoals wij u al in 2024 en 2025 hebben meegedeeld laat onze begroting vanaf 2027 tekorten zien. In 2025 is het proces ‘Asten in Balans’ opgestart met als doel een structureel sluitende meerjarenbegroting.

Na het proces Asten in Balans zijn er een aantal ontwikkelingen geweest die grote invloed hebben op de meerjarenbegroting. De meerjarenbegroting is nu niet meer sluitend. Er blijft een flinke financiële klus te klaren. Pijnlijke keuzes zijn onvermijdelijk zowel voor de korte als de langere termijn.

Naar aanleiding van de structurele tekorten hebben we bij de Begroting 2025 en 2026 van de GR-en hierover al een zienswijze ingediend. De tekorten van onze gemeente kunnen we niet alleen opvangen, alle verbonden partijen ondervinden als verlengd bestuur ook de gevolgen hiervan.

In onze eerdere zienswijze hebben wij u gevraagd om bij het opstellen van de begroting 2027 met het bovenstaande scenario rekening te houden en om specifieke en goed onderbouwde keuzemogelijkheden in beeld te brengen.

De loon- en prijsindexactie voor 2026 is toen opgevangen binnen de eigen begroting van GR Senzer door het toepassen van het principe van 'trap op, trap af' gecombineerd met het verhoogde risicoprofiel.

Wij begrijpen de uitdagingen waar GR Senzer voor staat en dat besparen niet eenvoudig is. Desondanks doen wij de oproep om de kosten voor de deelnemende gemeenten te verlagen. Ondanks de financiële opgaven waar zowel gemeenten als gemeenschappelijke regelingen voor staan, verwachten wij dat u rekening houdt met de financiële positie van gemeenten en besparingen realiseert. Desgewenst worden (mogelijke) besparingen middels scenario's aan de deelnemers voorgelegd, zodat hier een goede inhoudelijke afweging in kan worden gemaakt.

Wij spreken onze waardering uit voor de wijze waarop Senzer, in een financieel en maatschappelijk uitdagende context blijft werken aan de uitvoering van de regionale opdracht op het gebied van inkomen en participatie. Daarbij zien we dat de begroting is opgesteld binnen de beschikbare Rijksmiddelen en dat is gezocht naar terughoudendheid en efficiency. De gemeenteraad kan op hoofdlijnen instemmen met de begroting. Wel geven wij u de volgende aandachtspunten mee.

Participatiewet in balans

Per 1 januari 2026 heeft Senzer verschillende maatregelen geïmplementeerd in het kader van de Participatiewet in Balans. Voor 2027 staan nog enkele wijzigingen op de planning. Wij spreken onze waardering uit voor de wijze waarop u deze nieuwe wetgeving tot op heden heeft geïmplementeerd.

Wij hechten grote waarde aan een goede samenwerking tussen Senzer en de gemeenten bij het ondersteunen van inwoners richting werk en maatschappelijke participatie. De opgaven en uitdagingen op dit terrein blijven ook de komende jaren groot. Dit vraagt om een blijvend sterke samenwerking tussen Senzer en de gemeenten, die gericht is op het ondersteunen van kwetsbare inwoners bij participatie in de samenleving.

Financiële positie gemeenten en bekostiging Senzer

Gemeenten staan de komende jaren voor aanzienlijke financiële uitdagingen. In onze zienswijze op de begroting 2026 hebben wij hier bij u, net als bij de andere gemeenschappelijke regelingen, aandacht voor gevraagd. Wij waarderen het dat u hierover het gesprek bent aangegaan met alle deelnemende gemeenten en dat gezamenlijk is gekeken naar mogelijke bezuinigingsmaatregelen.

In de begroting geeft u aan dat er een eenmalige korting op het BUIG-saldo plaatsvindt. De komende jaren staan gemeenten voor stevige financiële keuzes. Wij vragen u daarom om ook de komende jaren scherp te blijven sturen op efficiency, doelmatigheid en transparantie, en gemeenten tijdig te betrekken wanneer financiële ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.

Strategisch huisvestingsplan

Ook heeft u ons geïnformeerd over de plannen voor nieuwe huisvesting van Senzer. Deze ontwikkeling is nog niet opgenomen in de voorliggende begroting. In de begroting is opgenomen dat het algemeen bestuur een scenario uitgewerkt waarin de bestaande gebouwen worden gesloopt en Senzer in nieuwbouw wordt gehuisvest met gebruik van de aangekochte percelen aan de Engelseweg. Ook is aangegeven dat nadere besluitvorming eind 2026 kan worden verwacht en dat dit gevolgen kan hebben voor de financiële positie. De raad vindt grote zorgvuldigheid in deze van belang.

Vanwege de financiële uitdagingen van de gemeenten is het noodzakelijk dat de kosten voor de nieuwe huisvesting zoveel mogelijk binnen de bestaande financiële positie van Senzer worden opgevangen. Als investeringen zouden (kunnen) leiden tot hogere structurele lasten voor de gemeenten, kan besluitvorming hierover pas plaatsvinden nadat de gemeenteraden hierover hun zienswijzen hebben kunnen geven. Dit past binnen het budgetrecht van de gemeenteraden.

Evaluatie bekostigingssystematiek

Tot slot wordt sinds 1 januari 2023 een nieuwe bekostigingssystematiek gehanteerd. Wij verzoeken u in 2027 een evaluatie van deze systematiek mee te nemen in de reeds geplande evaluatie, zoals beschreven in artikel 41, lid 1 van de GR Senzer. Daarbij verwachten we dat wordt beoordeeld in hoeverre deze systematiek dan nog passend is. Wij geven u daarom mee om de evaluatie van de bekostigingssystematiek niet alleen technisch, maar ook bestuurlijk in te zetten, en de deelnemende gemeenten goed mee te nemen in de gevolgen voor verdeling en sturingsmogelijkheden.”

Aanleiding

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling GR Senzer heeft in zijn vergadering van 10 maart 2026 de ontwerpbegroting 2027 aan de gemeente Asten toegezonden. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om voor 8 juni een zienswijze in te dienen.

Doelstelling

Door de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen kunnen we sturen op de GR-partij. Na verwerking van alle ingekomen zienswijzen wordt deze ter besluitvorming voorgelegd aan het bestuur van de GR Senzer.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen in verband met het project Asten in Balans.

Voorgesteld wordt om de volgende algemene (financieel) zienswijze in te dienen:

“Zoals wij u al in 2024 en 2025 hebben meegedeeld laat onze begroting vanaf 2027 tekorten zien.

In 2025 is het proces ‘Asten in Balans’ opgestart met als doel een structureel sluitende meerjarenbegroting.

Na het proces Asten in Balans is er een aantal ontwikkelingen geweest die grote invloed hebben op de meerjarenbegroting. De meerjarenbegroting is nu niet meer sluitend. Er blijft een flinke financiële klus te klaren. Pijnlijke keuzes zijn onvermijdelijk zowel voor de korte als de langere termijn.

Naar aanleiding van de structurele tekorten hebben we bij de Begroting 2025 en 2026 van de GR-en hierover al een zienswijze ingediend. De tekorten van onze gemeente kunnen we niet alleen opvangen, alle verbonden partijen ondervinden als verlengd bestuur ook de gevolgen hiervan.

In onze eerdere zienswijze hebben wij u gevraagd om bij het opstellen van de begroting 2027 met het bovenstaande scenario rekening te houden en om specifieke en goed onderbouwde keuzemogelijkheden in beeld te brengen.

De loon- en prijsindexactie voor 2026 is toen opgevangen binnen de eigen begroting van GR Senzer door het toepassen van het principe van 'trap op, trap af' gecombineerd met het verhoogde risicoprofiel.

Wij begrijpen de uitdagingen waar de GR Senzer voor staat en dat besparen niet eenvoudig is. Desondanks doen wij de oproep om de kosten voor de deelnemende gemeenten te verlagen.

Ondanks de financiële opgaven waar zowel gemeenten als gemeenschappelijke regelingen voor staan, verwachten wij dat u rekening houdt met de financiële positie van gemeenten en besparingen realiseert. Desgewenst worden (mogelijke) besparingen middels scenario's aan de deelnemers voorgelegd, zodat hier een goede inhoudelijke afweging in kan worden gemaakt."

1.2 De gemeenteraad wordt voorgesteld een inhoudelijke zienswijze in te dienen

"Wij spreken onze waardering uit voor de wijze waarop Senzer, in een financieel en maatschappelijk uitdagende context blijft werken aan de uitvoering van de regionale opdracht op het gebied van inkomen en participatie. Daarbij zien we dat de begroting is opgesteld binnen de beschikbare Rijksmiddelen en dat is gezocht naar terughoudendheid en efficiency. De gemeenteraad kan op hoofdlijnen instemmen met de begroting. Wel geven wij u de volgende aandachtspunten mee.

Participatiewet in balans

Per 1 januari 2026 heeft Senzer verschillende maatregelen geïmplementeerd in het kader van de Participatiewet in Balans. Voor 2027 staan nog enkele wijzigingen op de planning. Wij spreken onze waardering uit voor de wijze waarop u deze nieuwe wetgeving tot op heden heeft geïmplementeerd.

Wij hechten grote waarde aan een goede samenwerking tussen Senzer en de gemeenten bij het ondersteunen van inwoners richting werk en maatschappelijke participatie. De opgaven en uitdagingen op dit terrein blijven ook de komende jaren groot. Dit vraagt om een blijvend sterke samenwerking tussen Senzer en de gemeenten, die gericht is op het ondersteunen van kwetsbare inwoners bij participatie in de samenleving.

Financiële positie gemeenten en bekostiging Senzer

Gemeenten staan de komende jaren voor aanzienlijke financiële uitdagingen. In onze zienswijze op de begroting 2026 hebben wij hier bij u, net als bij de andere gemeenschappelijke regelingen, aandacht voor gevraagd. Wij waarderen het dat u hierover het gesprek bent aangegaan met alle deelnemende gemeenten en dat gezamenlijk is gekeken naar mogelijke bezuinigingsmaatregelen.

In de begroting geeft u aan dat er een eenmalige korting op het BUIG-saldo plaatsvindt. De komende jaren staan gemeenten voor stevige financiële keuzes. Wij vragen u daarom om ook de komende jaren scherp te blijven sturen op efficiency, doelmatigheid en transparantie, en gemeenten tijdig te betrekken wanneer financiële ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.

Strategisch huisvestingsplan

Ook heeft u ons geïnformeerd over de plannen voor nieuwe huisvesting van Senzer. Deze ontwikkeling is nog niet opgenomen in de voorliggende begroting. In de begroting is opgenomen dat het algemeen bestuur een scenario uitgewerkt waarin de bestaande gebouwen worden gesloopt en Senzer in nieuwbouw wordt gehuisvest met gebruik van de aangekochte percelen aan de Engelseweg. Ook is aangegeven dat nadere besluitvorming eind 2026 kan worden verwacht en dat dit gevolgen kan hebben voor de financiële positie. De raad vindt grote zorgvuldigheid in deze van belang.

Vanwege de financiële uitdagingen van de gemeenten is het noodzakelijk dat de kosten voor de nieuwe huisvesting zoveel mogelijk binnen de bestaande financiële positie van Senzer worden opgevangen. Als investeringen zouden (kunnen) leiden tot hogere structurele lasten voor de gemeenten, kan besluitvorming hierover pas plaatsvinden nadat de gemeenteraden hierover hun zienswijzen hebben kunnen geven. Dit past binnen het budgetrecht van de gemeenteraden.

Evaluatie bekostigingssystematiek

Tot slot wordt sinds 1 januari 2023 een nieuwe bekostigingssystematiek gehanteerd. Wij verzoeken u in 2027 een evaluatie van deze systematiek mee te nemen in de reeds geplande evaluatie, zoals beschreven in artikel 41, lid 1 van de GR Senzer. Daarbij verwachten we dat wordt beoordeeld in hoeverre deze systematiek dan nog passend is. Wij geven u daarom mee om de evaluatie van de bekostigingssystematiek niet alleen technisch, maar ook bestuurlijk in te zetten, en de deelnemende gemeenten goed mee te nemen in de gevolgen voor verdeling en sturingsmogelijkheden.”

1.3 De financiële consequenties worden verder toegelicht in de financiële paragraaf.

Risico's

De ontwerpbegroting 2027 wordt voorgelegd aan alle gemeenteraden van de deelnemers van de betreffende gemeenschappelijke regeling. Per gemeenschappelijke regeling is geregeld hoe de stemverhoudingen zijn t.a.v. de begroting. Voor de vaststelling van de begroting is minimaal een meerderheid van stemmen nodig in het bestuur. Dit betekent dat de gemeente Asten uiteindelijk maar een beperkte invloed heeft op de uiteindelijke stemming.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Planning en uitvoering

Na behandeling in de gemeenteraad wordt het bestuur van de GR Senzer middels bijgaande brief geïnformeerd.

Toekomstagenda Asten 2030 / Vitale democratie

Niet van toepassing

Juridische context

Alle gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente Asten deelneemt bieden rond maart een ontwerpbegroting voor het volgend jaar aan. De gemeenteraad krijgt dan de mogelijkheid om hierover haar zienswijze naar voren te brengen (artikel 35 lid 3 Wet gemeenschappelijk regelingen).

De regieambtenaren van de verschillende GR-en de GR-coördinator stemmen de voorstellen voor het college en de gemeenteraad onderling af om zo zoveel mogelijk uniformiteit te krijgen.

Financiële toelichting

Wanneer het Algemeen bestuur van Senzer een besluit neemt over de begroting dan zijn alle deelnemende gemeenten via delegatie en de bijdrageverordening aan de financiële vertaling gebonden.

Begroting 2027

De gemeentelijke bijdrage voor Asten in 2027 is € 6.716.808, voor de verdeling zie de tabel hieronder. De begroting is taakstellend, alleen wijzigingen ten gevolge van niet-beïnvloedbare factoren kunnen leiden tot een bijstelling zoals wet- en regelgeving en tussentijdse bijstellingen bij circulaires. Het totaal aantal verwachte uitkeringsdossiers dat eind 2027 onderhanden is, wordt ingeschat op 4.178.

Bijdrage Senzer gemeente Asten	Begroting Senzer 2027	Begroting Senzer 2028	Begroting Senzer 2029	Begroting Senzer 2030
BUIG	€ 3.786.192	€ 3.786.192	€ 3.786.192	€ 3.786.192
WSW	€ 1.425.280	€ 1.304.122	€ 1.088.707	€ 1.058.018
Beschut Werk	€ 144.502	€ 124.416	€ 132.069	€ 140.887
Sociale infrastructuur	€ 15.971	€ 17.101	€ 18.233	€ 19.463
Algemeen deel	€ 1.451.752	€ 1.481.558	€ 1.537.704	€ 1.593.783
Korting algemeen deel (fluctuatie BUIG)	€ - 106.890	-	-	-
Totale bijdrage	€ 6.716.808	€ 6.713.389	€ 6.562.906	€ 6.598.345

Bijdrage Senzer Gemeente Asten	Begroting Senzer 2026-I	Ontwerpbegroting Senzer 2027	Vershil 2026-2027
BUIG	€ 3.488.106	€ 3.786.193	€ 298.087
WSW	€ 1.349.698	€ 1.425.280	€ 75.582
Beschut Werk	€ 104.185	€ 144.502	€ 40.317
Sociale infrastructuur	€ 15.521	€ 15.971	€ 450
Algemeen deel	€ 1.382.434	€ 1.451.752	€ 69.318
Korting algemeen deel (fluctuatie BUIG)	-	€ - 106.890	€ - 106.890
Totale bijdrage	€ 6.339.944	€ 6.716.808	€ 376.864

De totale bijdrage van de gemeente Asten aan Senzer voor 2026 is € 6.339.944. De totale bijdrage in voorliggende ontwerpbegroting voor 2027 is € 6.716.808. Doordat de bijdragen van het Rijk (zo goed als) 1 op 1 worden doorbetaald aan Senzer levert alleen een afwijking op de bijdrage algemeen deel een voor- of nadeel op voor de begroting van Asten.

In de begroting van Asten is al de bijdrage algemeen deel 2027 verwerkt zoals die in de meerjarenraming bij de begroting 2026 is opgenomen, te weten € 1.432.028. Deze bijdrage wordt voor 2027 bijgesteld naar € 1.344.862 (incl. korting). Dat betekent een voordeel van € 87.166 in 2027.

Toelichting op de onderdelen van de bijdragen en de verschillen:

- Bijdrage algemeen deel (€ 69.318 nadeel t.o.v. begroting 2026 Senzer; € 19.724 voordeel t.o.v. begroting 2027 Asten). Wij ontvangen in de Algemene Uitkering gemeentefonds een bijdrage voor de Participatiewet, die voor 98% wordt doorgezet naar Senzer als bijdrage algemeen deel. Deze dient ter dekking van de uitvoeringslasten, waarbij Senzer een indexering voor loon- en prijsontwikkeling heeft toegepast van 4,81% in 2027 t.o.v. 2,85% in 2026.
- Korting algemeen deel (fluctuatie BUIG) (€ 106.890 voordeel). Senzer heeft het risicoprofiel opgehoogd, waardoor eenmalig een voordeel op het BUIG-saldo van de BUIG als verlaging aan de gemeenten kan worden doorberekend. Daarmee komt het voordeel voor Asten op de bijdrage algemeen deel op € 87.166 t.o.v. begroting 2027 Asten.
- Bijdrage BUIG budget (€ 298.087 hogere bijdrage t.o.v. 2026). De BUIG-budgetten fluctueren en de definitieve budgetten worden in het lopende begrotingsjaar vastgesteld. Deze rijksmiddelen zetten wij een op een door naar Senzer.
- Bijdrage Wet sociale Werkvoorziening (WSW) (€ 75.582 hogere bijdrage t.o.v. 2026). Het aantal WSW-ers neemt af omdat er geen nieuwe instroom in de WSW is (sterfhuisconstructie). Deze rijksmiddelen zetten we een op een door naar Senzer.
- Bijdrage beschut werk (€ 40.317 hogere bijdrage t.o.v. 2026). De rijksmiddelen zullen in de toekomst worden toegekend op basis van realisatie maar deze wijziging is uitgesteld. Senzer bereid zich alvast voor op deze wijziging. Deze rijksmiddelen zetten we een op een door naar Senzer.
- Rijksbijdrage sociale infrastructuur (€ 450 hogere bijdrage t.o.v. 2026). Gemeenten ontvangen bij de meicirculaire een extra financiële bijdrage vanuit het Rijk aan de kosten voor de banen van mensen die niet vallen onder beschut werk, maar die tijdelijk aangewezen zijn op de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. De hoogte van deze bijdrage is gebaseerd op het doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep.

Meerjarenraming 2026-2028

In de meerjarenraming stijgt de bijdrage algemeen deel van € 1.481.558 in 2028 naar € 1.593.783 in 2030.

Communicatie

Na besluitvorming in de gemeenteraad zal de zienswijze door het college aan het bestuur van de Gr Senzer worden toegestuurd.

Bijlage(n)/ter inzage

	Naam	Document nummer
1.	Raadsbesluit	2024256963
2.	Aanbiedingsbrief GR Senzer	2024251344
3.	Ontwerpbegroting 2027 GR Senzer	2024251345
4.	Brief zienswijze gemeente Asten	2024256952
5.	Overzicht financiële consequenties GR-en Begroting 2027	2024265088

RAADSBESLUIT

Onderwerp:	Dagtekening:
Ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 Senzer	2 juni 2026

De raad van de gemeente Asten;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 28 april 2026.

gehoord het advies van de commissie Samenleving en Bestuur van 21 mei 2026;

besluit:

1. Onderstaande zienswijze op de ontwerpbegroting 2026 in te dienen en deze aan het Dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling GR Senzer toe te zenden.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Asten van 2 juni 2026.

De raad voornoemd,
griffier,
mr. M.B.W. van Erp-Sonnemans

voorzitter,
A.A.H.C.M. van Extel-van Katwijk